

Overeenkomst inzake de regeling van vermogensrechtelijke vraagstukken, op 30 september 1959 te Wenen tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Oostenrijk gesloten

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Nr. 1

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 17 februari 1960.

De wens, dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer of door de Gevolmachtigde Minister van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen, te kennen worden gegeven uiterlijk op 18 maart 1960.

's-Gravenhage, 3 februari 1960.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 60, lid 2, en onder verwijzing naar artikel 61, lid 3, van de Grondwet, alsook naar artikel 24, eerste lid, van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer U Hoogedelgestreng hiernevens over te leggen de tekst van de op 30 september 1959 te Wenen tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Oostenrijk gesloten Overeenkomst inzake de regeling van vermogensrechtelijke vraagstukken, met Bijlage (*Trb.* 1959, 161) ¹⁾.

Een toelichtende nota bij deze overeenkomst gelieve U Hoogedelgestreng hiernevens aan te treffen.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zal de overeenkomst voor het gehele Koninkrijk gelden.

Aan de Gouverneurs van Suriname en van de Nederlandse Antillen is verzocht, bovengenoemde stukken op 17 februari 1960 over te leggen aan de Staten van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen.

De Gevolmachtigde Ministers van Suriname en van de Nederlandse Antillen zijn van de overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. LUNS.

Toelichtende nota.

Zoals bekend, was ingevolge de bepalingen van het Besluit Vijandelijk Vermogen (*Stb.* E 133) ook het vermogen van Oostenrijkers aan de Staat der Nederlanden overgegaan. In verband hiermede zijn reeds in 1951 met Oostenrijk onderhandelingen gevoerd, welke hebben geleid tot een verklaring van de Nederlandse Regering, dat het hier te lande gelegen vermogen van Oostenrijkers onder bepaalde voorwaarden van geval tot geval zou worden vrijgegeven. Nadat deze vrijgave grotendeels was voltooid, is de Regering van het Koninkrijk in 1958 door de Oostenrijkse Bondsregering benaderd met het verzoek onderhandelingen te voeren over verschillende vragen, die bij de uitvoering van de vrijgave waren gerezen, om op deze wijze te komen tot een finale regeling voor het vermogen van Oostenrijkers in het Koninkrijk. Deze vragen hadden betrekking op Oostenrijkse vermogensbestanddelen, welke niet meer konden worden teruggegeven (b.v. meubilair), op aan de betrokken Oostenrijkers opgelegde en door het Nederlandse Beheersinstituut betaalde belastingen, waarmede de betrokkenen zich in verschillende gevallen niet konden verenigen, op interpretatiegeschillen ten aanzien van de door het Nederlandse Beheersinstituut toe te passen renteberekeningen en op de in rekening te brengen beheerskosten, enz.

Overeengekomen werd, alle nog niet afgewikkelde gevallen, alsmede de diverse Oostenrijkse desiderata te regelen door betaling van een globaal bedrag door Nederland. Dit bedrag werd uiteindelijk vastgesteld op f 1 750 000 (§ I, 1).

De Oostenrijkse Bondsregering heeft van haar zijde verklaard, dat zij dit bedrag zal gebruiken voor de regeling van de door haar naar voren gebrachte aanspraken en dat zij alle

¹⁾ Nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

verdere aanspraken op vrijgave van in het Koninkrijk krachtens het Besluit Vijandelijk Vermogen op de Staat der Nederlanden overgegaan bezit van personen, die ten tijde van de inbeslagname Oostenrijkers waren of dit sedertdien zijn geworden, niet meer langs diplomatieke weg aanhangig zal maken of zal ondersteunen (§ I, 2).

Bovendien heeft de Oostenrijkse Bondsregering thans uitdrukkelijk verklaard, dat vermogen van Oostenrijkers in het Koninkrijk niet aan confiscatoire maatregelen onderworpen is (§ I, 4), waardoor de weg is vrijgemaakt tot een regeling van indirecte Nederlandse belangen bij Duits vermogen in Oostenrijk, dat ingevolge het Oostenrijkse Staatsverdrag op de Oostenrijkse Staat is overgegaan. Dit is met name een vereiste, vastgelegd in het z.g. Wener Memorandum, dat op 5 mei 1955 is ondertekend door de Oostenrijkse Bondsregering en vertegenwoordigers van de Regeringen van de Verenigde Staten en van het Verenigd Koninkrijk. Voor een tweetal belanghebbende Nederlandse vennootschappen zijn specifieke regelingen getroffen, terwijl voorts de mogelijkheid is opgehouden, dat nog andere belanghebbenden aanspraken kunnen geldend maken (§ II, 1).

In § I, 3, zijn enkele bijzondere bepalingen opgenomen, welke nog als volgt mogen worden toegelicht.

Ad a. Deze clausule heeft praktisch slechts betrekking op vorderingen van Oostenrijkers op Nederlandse natuurlijke of rechtspersonen, welke het Nederlandse Beheersinstituut wegens gebrek aan bewijs niet heeft kunnen incasseren.

Ad b. Deze bepaling heeft betrekking op niet tijdig voor de Nederlandse effectenregistratie aangemelde Nederlandse effecten, welke nietig zijn verklaard en waarvoor duplicaten aan de Staat toekomen op grond van de bepalingen van het Besluit Herstel Rechtsverkeer (Stb. E 100). Ingevolge de in de overeenkomst opgenomen bepaling zullen in zulke gevallen Oostenrijkse aanspraken dezelfde behandeling genieten als gelijksoortige aanvragen van geallieerde onderdanen, d.w.z. dat hun aanspraken niet zullen worden afgewezen op de formele grond, dat deze krachtens de in het Koninkrijk geldende wet-

geving op het gebied van vijandelijk vermogen voor inwilliging niet in aanmerking zouden komen.

Ad c. Tot 31 december 1959 wordt aan Oostenrijkers, die geen aanvraag tot vrijgave hebben ingediend, nog de gelegenheid gegeven deze bij het Nederlandse Beheersinstituut aanhangig te maken. Het laat zich aanzien, dat het hier slechts om enkele gevallen zal gaan.

Ad d. Indien van Oostenrijkse zijde kan worden aangetoond, dat in het Koninkrijk vermogensbestanddelen aanwezig zijn van Oostenrijkers, die ingevolge nationaal-socialistische oorlogsmaatregelen zijn omgekomen en geen nabestaanden hebben, zullen die vermogensbestanddelen ter beschikking worden gesteld van Oostenrijkse organisaties, welke de belangen behartigen van de religieuze of politieke groepering, waartoe het betrokken slachtoffer behoorde.

In het kader van de onderhandelingen is ten slotte gesproken over een aantal Nederlandse aanspraken op Oostenrijk, met name over aanspraken van Nederlanders op vergoeding wegens in Oostenrijk geleden oorlogs- en vervolgingsschade, en over aanspraken tot restitutie van tijdens de oorlog uit Nederland geroofde effecten.

Ten aanzien van de eerste categorie bestaat in Oostenrijk reeds een wettelijke regeling; praktisch alle Nederlandse aanspraken zijn inmiddels aanhangig gemaakt en met de afwikkeling is reeds aangevangen. Voor de uit Nederland geroofde Oostenrijkse effecten bestaat nog geen regeling, doch deze is momenteel in voorbereiding. Mocht deze regeling niet binnen twee jaar tot stand komen, dan zal deze kwestie van Nederlandse zijde opnieuw aanhangig kunnen worden gemaakt.

De betaling van het bedrag ad f 1 750 000 zal geschieden uit de bij het Nederlandse Beheersinstituut beschikbare middelen.

De Minister van Financiën,
J. ZIJLSTRA.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,
J. DE QUAI.